

Motion till riksdagen 2020/21:2350

av **Boriana Åberg (M)**

Bedrägerier med assistansersättning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avsevärt skärpa straffen för assistansbedrägerier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Försäkringskassan befogenhet att kontrollera de personliga assistenternas kvalifikationer, arbetsinsatser och övriga förehavanden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa alla utbetalningar till assistansbolag som inte är godkända av IVO och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte bevilja arbetstillstånd för personliga assistenter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett stopp för arbetskraftsinvandring inom kategorin ”personliga assistenter” och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Assistansbolag omsätter drygt 30 miljarder kronor per år. För att bedriva ett assistansbolag behövs det tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (Ivo), men om en brukare väljer ett bolag med indraget tillstånd eller utan tillstånd, medger inte lagen en indragning av stödet. Således går skattepengar som är avsedda för svårt funktionshindrade i dessa fall istället till kriminella. Svenska Dagbladet gjorde 2017 en kartläggning som visade att Försäkringskassan under de senaste åren hade betalat ut 4 miljarder kronor till oseriösa bolag – bolag som hade förfalskat lönelistor, namn, läkarintyg och underskrifter. Och dessa svindlerier fortgår alltjämt.

Ett typiskt upplägg är att starta ett bolag, och att till detta bolag rekrytera mindre nogräknade personer som upplåter sina person- och kontouppgifter, utan att utföra något som helst arbete. Förutom att upplägget är svårt att kontrollera och risken för upptäckt är liten, är straffsattserna väldigt låga. Det förekommer också att personer från länder

utanför EU köper sig skenanställningar som personliga assistenter och på det sättet kringgår regelverket för arbetskraftsinvandring. Uppehållstillståndet som arbetskraftsinvandrare ger personen rätt att ta hit sin familj, som erhåller försörjningsstöd och urholkar den svenska välfärden ännu mer. Det förekommer också att arbetsgivaren ställer krav på att arbetskraftsinvandraren har en funktionshindrad familjemedlem som ska välja bolaget som assistansutförare. På så sätt ”fullbordas cirkeln” och verksamheten kan fortsätta växa. Oftast får den funktionshindrade ingen assistans alls, men bolaget får pengar från Försäkringskassan.

Enligt rådande lagstiftning får inte Försäkringskassan själv göra utredningar om huruvida personliga assistenter utför något arbete eller inte. Bakom bolagen som bedriver personlig assistans ”på pappret” finns inte sällan den organiserade brottsligheten. Det är oerhört stötande att pengar som är avsedda för några av de mest skyddsvärda i samhället går till kriminella. Därför måste dessa bedrägerier som fräter sönder tilliten till välfärdssystemet omgående stoppas.

Boriana Åberg (M)